

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Základní škola Loket, okres Sokolov

T. G. Masaryka 128, 357 33 Loket

Identifikátor školy: 600 073 041

Zřizovatel: Město Loket, T. G. Masaryka 1, 357 33 Loket

Školský úřad Sokolov, Heyrovského 1545, 356 05 Sokolov

Termín konání komplexní inspekce: 13. - 21. listopadu 2000

Čj.	052 244/00-5065
Signatura	ke3cu104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je jedinou svého typu ve městě, v současné době vzdělává 436 žáků ve 20 třídách. Sídlí ve třech budovách, které jsou od sebe poměrně vzdáleny. Využívá tělocvičnu, umístěnou zhruba 10 - 15 minut chůze od školních budov, nemá vlastní jídelnu; zřizovatel spolu s ředitelem školy zajistili stravování pro žáky v jídelně domova mládeže zdejší střední školy.

Ve škole je realizován vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2, který je v některých třídách prvního stupně rozšířen o alternativní formu vzdělávání formou realizace programu Začít spolu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň ZŠ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitací provedených ve všech třinácti třídách v předmětech naukového i výchovného charakteru. Dále byly namátkově sledovány písemnosti žáků, notýsky nebo žakovské knížky a výtvarné práce.

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Pět tříd (2. C, 3. B, 3. C, 4. C, 5. B) se od září 1998 zapojilo do alternativní formy vzdělávání, programu Začít spolu. Při plánování a přípravě výuky vycházeli učitelé z charakteru uváděných vzdělávacích programů, složení tříd a místních podmínek. Učivo přehledně rozčlenili do tematických plánů. Počet hodin sledovaných předmětů a jejich poměrné zastoupení v jednom týdnu je v souladu s učebním plánem uváděného vzdělávacího programu. Úkoly byly žákům zadávány v přiměřeném rozsahu i tempu. Hospitacemi a kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že učební osnovy sledovaných předmětů jsou plněny.

Sledovanou výuku zabezpečovalo čtrnáct učitelů, z nichž pouze tři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jedna učitelka dokončuje studium příslušného oboru na pedagogické fakultě. Ostatních deset vyučujících odbornou a pedagogickou způsobilost nemá. 76,3 % z celkového počtu hodin je zajištěno učiteli se středním odborným vzděláním. V jedné třídě působí jako asistent učitel vykonávající v současné době civilní vojenskou službu (zajišťuje péči o dítě se zdravotním postižením). Při práci v centrech realizované podle programu Začít spolu dobrovolně pomáhá jako asistentka odborně a pedagogicky způsobilá bývalá učitelka školy. Chybějící odbornost ve většině sledovaných hodin neměla zásadní negativní dopad na úroveň práce se žáky. Ve zhlédnutých hodinách se pozitivně projevil zájem učitelů o sebevzdělávání, zejména ve třídách, které pracují podle programu Začít spolu.

Třídy jsou umístěny ve třech budovách, třetí až páté ročníky navíc využívají centrální tělocvičnu. Učebny žákům poskytují podnětné pracovní prostředí. Většinou jsou prostorné, v budově v Zahradní ulici jsou menší, ale přesto odpovídají velikostí počtu žáků. Jsou vybaveny funkčním nábytkem. Ve třídách, které pracují podle programu Začít spolu, jsou zřízena centra aktivit; ta jsou uspořádána pro samostatnou nebo skupinovou práci. Materiály v nich připravené jsou žákům volně dostupné. V efektivních hodinách žáci pracovali s velkým množstvím různorodých didaktických pomůcek, obrazovým materiálem, pracovními listy, přírodninami apod. Mnohé z nich si učitelé připravují sami. Ve škole je k dispozici také audiovizuální technika, osobní počítač a naučná literatura. Podle finančních možností je rozšiřován i fond učitelské knihovny.

Učebny i vstupní prostory byly vkusně vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků a různým materiálem k výuce.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věkovým zvláštnostem žáků a situaci ve třídách. V efektivních hodinách byly využity různé organizační formy práce, učitelé ponechali žákům prostor pro uvolnění a relaxaci. Dodržování zásad psychohygieny se kladně projevilo při práci v centrech, kde bylo plně respektováno individuální pracovní tempo a jednotlivé předměty se vzájemně prolínaly. V méně efektivních hodinách psychohygienické zásady zcela respektovány nebyly. Dlouhé pracovní jednotky bez střídání činností byly náročné na udržení pozornosti. Škola klade důraz na pohyb a uvolnění o přestávkách, je zaveden pitný režim.

Sledovaná výuka byla v převážné většině účelně a vhodně organizovaná. Vyučovací hodiny i tematicky zaměřené celky pro práci v centrech měly jasně stanovený cíl i obsah a svým pojetím odpovídaly charakteru práce se žáky mladšího školního věku. Stanovené úkoly navazovaly na předchozí znalosti a zkušenosti žáků, které byly cíleně rozvíjeny. Učitelé vedli výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. Pracovní tempo bylo přiměřené věku a schopnostem žáků. Ke kladům zhlédnutých hodin patřilo střídání rozmanitých činností (v lavicích, na koberci, u tabule, v prostoru třídy), zařazování skupinové práce, herních prvků. Při práci v centrech aktivit pro český jazyk, matematiku, čtení a psaní, vědy a objevy a v ateliéru měli žáci prostor pro vlastní výběr činností na každý den a učili se spolupracovat v rozličných skupinách. V efektivních hodinách se žáci ptali, byli vedeni ke zdůvodňování svých rozhodnutí, učili se argumentovat a používat svoje znalosti v praktických situacích. K aktivitě žáků přispělo střídání rozmanitých činností při procvičování a upevňování učiva (v lavicích, u tabule, skupinové činnosti), zařazování didaktických her a soutěživých prvků. Výuka byla zajímavá, což se projevilo zaujetím žáků pro činnost. Kvalitu sledované výuky výrazně pozitivně ovlivnilo odstranění pevných hranic mezi předměty, účelné a tvořivé využití pomůcek a individuální přístup k pomalejším i nadanějším žákům. V méně efektivních hodinách převažoval autoritativní frontální způsob vedení žáků a malé využívání pomůcek.

Na pracovní atmosféru v hodinách měly vliv také motivace a hodnocení. Přirozená a nenásilná motivace vzbuzovala zájem žáků o předkládané učivo, vedla ke spontánní spolupráci a aktivnímu učení, vytvářela příjemnou tvůrčí atmosféru. Učitelé průběžně ověřovali pochopení probíraného učiva, žáky hodnotili za snahu a pokrok pochvalou, povzbuzením i klasickým známkováním. V několika méně produktivních hodinách byli žáci často napomínáni a káráni. Pozornost vyučujících byla věnována také písemným projevům žáků. Klasifikace je prováděna širším slovním hodnocením, odpovídala úrovni rozvoje žáků a zohledňovala jejich schopnosti.

V naprosté většině sledovaných hodin panoval přátelský vztah mezi vyučujícími a žáky. Žáci byli zdvořilí, na učitele se obraceli s důvěrou o radu a pomoc. Učitelé dbali na kultivaci mluvního i písemného projevu, taktně reagovali na spontánní projevy žáků a využívali jejich životní zkušenosti. Vzájemná komunikace byla otevřená a vstřícná.

Plánování a příprava výuky jsou na velmi dobré úrovni. Personální podmínky jsou s ohledem na chybějící předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost učitelů průměrné. Nízký počet hodin odučený učiteli s předepsaným vzděláním neměl výrazně negativní dopad na kvalitu výuky. Chybějící odbornost někteří vyučující nahrazují kvalitní přípravou a příkladným zájmem o sebevzdělávání. Materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Organizace výuky, využívání rozmanitých metod a forem práce jsou s ohledem na převažující pozitiva velmi dobré. Motivace a způsob hodnocení se zjevnou snahou většiny učitelů žákům pomáhat jsou nadprůměrné.

Kvalita vzdělávání na prvním stupni je celkově velmi dobrá.

Předměty druhého stupně

Český jazyk

Předmět je vyučován ve všech ročnících druhého stupně pět hodin týdně, jedna hodina je vždy půlena pro efektivnější procvičování pravopisných a jazykových dovedností. Pro žáky sedmého až devátého ročníku je nabízen jako volitelný předmět literární seminář, dotovaný dvěma hodinami týdně. V devátém ročníku je nad rámec učebního plánu zařazen nepovinný předmět Cvičení z českého jazyka, ten využívají žáci k přípravě na přijímací zkoušky. Předmětová komise koordinuje tvorbu tematických plánů, v těch je zajištěna návaznost učiva; hranice mezi jednotlivými složkami předmětu (gramatická, slohová a literární) nejsou pevně stanoveny, je zde viditelná snaha pojímat předmět integrovaným způsobem. Pro literární seminář jsou vypracovány vlastní osnovy, schválené ředitelem školy. Učební osnovy předmětu jsou plněny.

Předmět je personálně zajištěn třemi plně odborně i pedagogicky způsobilými učitelkami, všechny jsou zkušené a odborně erudované.

Většina hodin probíhá v běžných učebnách, menší část hodin českého jazyka a všechny hodiny literárního semináře se odehrávají v moderně vybaveném informačním centru, ve kterém je umístěna žákovská knihovna a potřebná didaktická technika (osobní počítač, zpětný projektor, videopřehrávač s televizorem, přehrávače audiokazet a kompaktních disků). Technika je k dispozici i pro výuku v běžných učebnách. V knihovně převažují odborné publikace, obsahuje i řadu beletristických knih (jsou průběžně doplňovány), celkem škola vlastní cca 4000 titulů literatury. Využíván je soubor literárních ukázek na zvukových nosičích. Žáci mají k dispozici kvalitní učebnice, učitelky účelně využívají sadu sešitů, určenou pro zápisy teoretického učiva, procvičování i domácí práci.

Předmět je do rozvrhu hodin zařazen v souladu s didaktickými zásadami, psychohygienické podmínky jsou velmi dobré i v průběhu výuky samotné; často jsou střídány činnosti, učitelky dávají žákům prostor pro přirozené uvolnění, po výkonu většinou následuje chvilka relaxační činnosti.

Všechny hodiny byly velmi dobře připraveny a organizovány. Práce s žáky má rozmanitý charakter, učitelky se neomezují pouze na frontální přístup, velmi efektivně zařazují různé druhy skupinové práce. Žáci jsou viditelně na tento způsob výuky zvyklí, aktivně se zapojují. Častou formou vedení žáků je řízený rozhovor, ve kterém jsou vyvozována nová fakta na základě kladení problémových otázek. Jazyková výuka prolíná s literární výchovou. Poznatky jsou upevňovány častým zadáváním samostatné práce, nejen individuální, ale i skupinové.

V hodinách českého jazyka i literárního semináře pracují učitelky velmi účelně s vlastní jazykovou tvorbou žáků, práce jsou taktně a citlivě rozebírány. Z nejlepších prací žáků jsou sestavovány literární almanachy, jejichž vydávání má ve škole již tradici. Další literární tvorba žáků se objevuje ve školním časopise. Vybrané práce jsou na velmi dobré úrovni. Předmětová komise organizuje školní kola olympiády v českém jazyce a recitační soutěže, hlavní zásadou je co nejširší zapojení žáků.

Žáci jsou v průběhu výuky stále motivováni, prostor k vyjádření mají všichni, učitelky k nim přistupují individuálně. Hodnocení je většinou pozitivní, klasifikace je přiměřená a dostatečně četná.

Ve třídách byla vytvořena klidná pracovní atmosféra, komunikace je přátelská, založená na důvěře mezi učitelkami a žáky.

Kvalita vzdělávání v českém jazyce je vynikající.

Matematika

Výuka předmětu probíhá ve všech ročnících druhého stupně v souladu se vzdělávacím programem “Základní škola”. Ředitel školy, jako člen okresní metodické sekce matematiky a lektor “Centra dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků” se sídlem v Plzni, vypracoval velmi kvalitní ročníkové tematické plány. Navržená podrobná časová rozvržení učiva respektují jeho náročnost a důležitost s ohledem na požadavky výběrových středních škol a dávají dostatek prostoru pro dostatečné procvičení a systematické opakování probraných témat nebo případné zařazení učiva rozšiřujícího. Tento nesporně zdařilý a cenný metodický dokument je využíván předmětovými komisemi matematiky základních škol v okresním i regionálním měřítku. Učební osnovy předmětu jsou plněny. V posledním ročníku mají žáci navíc dvouhodinový seminář matematiky, vnímaný jako kurs aplikované matematiky a výpočetní techniky, včetně klasifikované seminární práce,

Náročný a důležitý exaktní předmět vyučují tři zkušení vyučující, jeden je bez příslušné pedagogické a odborné způsobilosti, další dva plně odborné i pedagogické způsobilosti dosáhli. Stávající tým matematiků charakterizuje celkově velmi dobrá metodická i odborná úroveň výuky. Navíc jejich ročníková specializace spolu s maximální snahou o co nejlepší výsledky svěřených tříd přinášejí zřejmou gradaci žakovských vědomostí v posledním ročníku.

Materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni, žáci mají k dispozici ucelenou řadu moderních učebnic včetně kvalitních sbírek úloh. Jednotliví vyučující mají navíc vytvořenu dostatečně širokou databanku vlastních ročníkových písemných prověrek, různé náročnosti i rozsahu, výstupní úroveň tříd je systematicky testována, v závěrečném ročníku druhého stupně je hodnocena kvalitními, speciálními testy “Kalibro”. Výuka probíhá v běžných učebnách, jejichž estetická stránka je na velmi solidní úrovni. Vyučující mají případně k dispozici zpětný projektor, kabinet matematiky je pomůckami vybaven standardně. Moderní učebna výpočetní techniky nově poskytuje vyučujícím možnost využít zakoupené výukové programy. Psychohygienické zásady jsou respektovány jak vedením školy (zařazením matematiky v rozvrhu), tak jednotlivými vyučujícími v průběhu vyučovacích hodin (mj. pestrá nabídka různých činností a forem práce v hodinách).

Společným rysem hospitovaných hodin byla jejich velmi dobrá organizace, promyšlený scénář a vysoká pracovní efektivita. Z metodického hlediska bylo pojetí hodin jednotlivých vyučujících individuálně odlišné (od tradičně nejužívanějšího frontálního pojetí výkladu s důrazem na trvalou aktivní spolupráci žáků s učitelem až po moderní problémové pojetí vycházející především z tvůrčí a systematické skupinové práce žakovských týmů). Dalšími pozitivními rysy byly přiměřená náročnost výkladu s ohledem na většinovou úroveň třídy, praktické pojetí učiva (mj. vhodnou skladbou a četností zadávaných úloh). Většina vyučujících uplatňuje prvky žádoucí pozitivní motivace, když žáky co nejčastěji chválí včetně žáků dispozičně slabších.

Rovněž v hodnocení žáků je, kromě tradičního známkování s převahou písemného zkoušení, jedním vyučujícím použit, zejména v našem základním školství spíše výjimečný, “kreditní” bodovací systém snadno transformovatelný kdykoliv na známku. Rodiče i žáci tuto novinku vítají především pro nestresující klima vyučovacích hodin. V obou případech klasifikace objektivně odráží kvality žáků a potvrzuje celkově velmi dobrou znalost individuálních schopností jednotlivých žáků ze strany učitelů. Žáci se prezentovali v průměru velmi dobrými znalostmi, jejich většinově pozitivní vztah k matematice se příznivě odráží také v aktivním zapojení do matematických soutěží. Viditelná je snaha všech vyučujících naučit žáky přesné a úplné písemné formulaci svých úvah a jednotlivých kroků řešení, jak u tabule, tak ve svých poznámkách. Žakovské sešity, efektivně rozlišené na výkladové, procvičovací a domácí, jsou pravidelně kontrolovány, patřičnou obsahovou i formální úroveň mají čtvrtletní písemné práce.

Většinu vyučujících charakterizuje vstřícný a přátelský způsob komunikace se žáky, bez újmy na potřebné náročnosti a efektivitě hodin, což spolu s výše uvedenými skutečnostmi (respektování individuálních možností žáků, systematická týmová práce žáků s následným bodovacím systémem hodnocení) umožní i průměrně nadaným žákům absolvovat vyučovací hodiny bez nežádoucího stresu.

Kvalita vzdělávání v předmětu matematika je celkově velmi dobrá.

Cizí jazyky

Ve škole jsou vyučovány anglický a německý jazyk. Jejich hodinové dotace jsou v souladu se zvoleným učebním plánem. Pro oba předměty používají učitelé kvalitní tematické plány doporučené okresní metodickou sekcí. Učební osnovy jsou plněny. Pro výuku cizích jazyků jsou žáci děleni do skupin v souladu se školskými předpisy.

Cizí jazyky vede celkem šest vyučujících, z nichž pouze vedoucí metodického úseku je plně odborně i pedagogicky způsobilá, dvě dosáhly způsobilosti pedagogické a ostatní tři jsou bez způsobilosti odborné i pedagogické. Chybějící způsobilost neovlivňuje negativně kvalitu vzdělávání.

Materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré, převážná část hodin se odehrává v informačním centru, vybaveném vhodnou didaktickou technikou, ta je v hodinách často využívána především pro poslech nahrávek rodilých mluvčích. Žáci mají k dispozici kvalitní učebnice, učitelky používají propracovaný systém žakovských poznámek (sešity výkladové, konverzační, procvičovací).

V hodinách jsou často střídány pestré činnosti, cizí jazyky jsou do rozvrhu zařazeny v souladu s psychohygienickými zásadami.

Hodiny byly pečlivě připraveny, práce se žáky byla organizována převážně frontálním způsobem, výjimečně byla zadána skupinová práce. V efektivních hodinách byl kladen důraz na aktivní spontánní komunikaci v cizím jazyce, zapojeni byli všichni žáci, v méně efektivních hodinách chyběla systematická motivace jak vstupní, tak průběžná; docházelo pak k poklesu pracovního soustředění žáků. Všechny hodiny charakterizuje snaha o pestré formy práce (soutěže křížovky, dialogy), gramatické učivo je předáváno nenásilnou formou.

Hodnocení a klasifikace jsou převážně pozitivní, postihují vyváženě konverzační schopnosti žáků i jejich písemný projev.

Vyučující vytvářejí pracovní atmosféru, k žákům mají klidný a trpělivý přístup, umožňující aktivitu i slabším žákům.

Kvalita vzdělávání v cizích jazycích je velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (fyzika, chemie, přírodopis)

Ve všech sledovaných hodinách probíhala výuka v souladu se realizovanými učebními programy a učebními osnovami. Rozvržení učiva, řazení tematických celků i časové tematické plány učiva zpracované vyučujícími s oběma dokumenty plně korespondují a zaručují kontinuitu učební látky mezi jednotlivými ročníky. Nadstandardní postavení má přírodopis, jednak zásluhou přírodovědného semináře v závěrečném ročníku a jednak díky vzniklé školní tradici velmi úspěšných zájmových kroužků botanického, přírodovědného i kroužku ochránců přírody. Plánování i bezprostřední příprava na hospitované hodiny byly převážně velmi dobré. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou plněny.

Přes veškerou snahu vedení školy momentálně zcela chybí učitelé odborně způsobilí pro výuku výše uvedených předmětů a předměty v tomto školním roce vyučuje celkem pět učitelů. Kromě dvojice zkušených vyučujících blízké odbornosti, kteří splňují alespoň

podmínku pedagogické způsobilosti, je chemie a polovina vyučovacích hodin přírodopisu a fyziky vyučována učiteli bez příslušné odborné i pedagogické způsobilosti. Tímto handicapem je až na jedinou výjimku pochopitelně objektivně limitována jak odborná, tak metodická úroveň navštívených hodin.

Vyučující mají k dispozici dvě účelně zařízené odborné pracovny. Společnou mají fyzika a chemie, druhá je přírodopisná, obě jsou vybavené vhodnými demonstračními pomůckami i didaktickou technikou. Kromě toho probíhá výuka přírodovědných předmětů v kmenových třídách s běžným univerzálním vybavením. Předmětové komise díky dobré vzájemné spolupráci svých členů i neformální spolupráci s vedením školy a s okresními metodiky garantují systematickou modernizaci učebnic, pomůcek i celého materiálního zázemí. Za pochvalnou zmínku stojí především snaha o využití výukového softwaru a internetové sítě ve výuce a dále nadšená práce vedoucích přírodovědného kroužku, společně se žáky denně se starajícími o chov drobných zvířat přímo ve škole.

I přes několik nedostatků v oblasti psychohygienických hledisek (např. vyšší počet žáků v devátém ročníku vzhledem k velikosti učebny, jednotvárnost činností a nezařazení relaxačních prvků v některých navštívených hodinách) jsou zásadní psychohygienické podmínky výuky dodržovány.

Z hlediska používaných metod a forem práce měly hospitované hodiny většinou tradiční strukturu (ústní nebo písemné zkoušení, výklad nové látky formou řízeného rozhovoru se žáky, závěrečný zápis do sešitu a rekapitulace hodiny). Odborná i metodická úroveň (mj. efektivní využití didaktické techniky, moderní problémové pojetí výkladu) a především úroveň vstupní i průběžné motivace žáků se u jednotlivých vyučujících odlišovaly. Dvojici nejmladších vyučujících ovšem nelze upřít snahu o kvalitativní posun své práce, obě rovněž kvitují pomoc ze strany vedení školy, jsou ve všech směrech velmi komunikativní a vstřícné.

Některé hodiny fyziky a přírodopisu, i přes odborný handicap vyučujících, byly celkově velmi zdařilé. Charakterizovala je stálá pozitivní motivace, využívání a podporování přirozeného zájmu a aktivní spolupráce dětí a funkční zpětné vazba při výkladu nové látky. Vyučující prezentovali nové učivo názorně, logicky strukturovaně, srozumitelně a v přiměřeném tempu. Žákům poskytovali dostatek prostoru pro úvahy a vyjádření vlastních názorů a zkušeností, snažili se o aplikaci nově získaných poznatků v praktickém životě dětí. Výsledky práce žáků v hodině hodnotili průběžně, jejich pozitivně laděná přirozená autorita a pedagogická zkušenost se promítaly v trvale podnětném a efektivním pracovním klimatu vyučovacích hodin.

Naopak některé hodiny fyziky, přírodopisu i chemie charakterizoval buď konzervativní přístup, spočívající v neúměrně dominantní roli vyučujícího, nebo odborná a metodická povrchnost vyplývající z minimálních zkušeností jak odborných, tak metodických. Ve stereotypním průběhu hodin převažovaly frontální formy práce buď bez pomůcek či didaktické techniky, nebo zůstaly možnosti jejich využití nevyčerpány. Hodiny postrádaly více podnětů pro aktivní zapojení žáků a motivujících problémových situací podporující empirickou složku poznávání. Žáci měli málo prostoru pro a uplatnění vlastních znalostí a úvah nebo pro tvůrčí samostatnou práci, jak praktickou tak teoretickou. Nedostatečná, případně nefunkční, motivace žáků vedla k poklesu jejich pozornosti a byla nejvýraznějším negativním faktorem snižujícím výslednou efektivitu této celkově méně zdařilé skupiny vyučovacích hodin.

S jedinou výjimkou, danou osobností vyučujícího, byly všechny hodiny charakterizovány velmi přátelským a vstřícným způsobem komunikace.

Na základě uvedených zjištění je kvalita vzdělávání ve sledovaných přírodovědných předmětech celkově hodnocena jako průměrná.

Dějepis

Úroveň kvality výuky předmětu byla hodnocena ve třech vyučovacích hodinách. Výchovně-vzdělávací proces probíhá v souladu s učebním plánem, učivo je přehledně rozpracováno do tematických plánů pro jednotlivé ročníky, návaznost učiva je zajištěna, učební osnovy jsou plněny.

Vyučování dějepisu zabezpečují dvě učitelky, z nichž jedná má odbornou i pedagogickou způsobilost. U druhé, která odborné a pedagogické způsobilosti nedosáhla, menší pedagogická zkušenost a metodická zdatnost částečně negativně ovlivnily celkovou kvalitu výuky.

Odbornou pracovnu pro vyučování sledovaného předmětu škola nemá, hodiny probíhají v běžně zařízených kmenových třídách. Všichni žáci byli vybaveni učebnicemi, učitelky měly k dispozici dějepisné mapy, obrazový i literární materiál, ve dvou případech byl v průběhu výuky využit zpětný projektor a při opakování učiva kartičky s historickými pojmy. Kabinet dějepisu má vybavení na běžné úrovni, užívané tituly učebnic jsou schváleny MŠMT ČR.

Vyučovací hodiny dějepisu jsou do rozvrhu začleněny v souladu s didaktickými zásadami, v průběhu některých jejich částí chybělo pro oživení a zvýšení pozornosti některých žáků častější střídání různorodějších činností.

Hospitované hodiny byly dobře připraveny, všechny se vyznačovaly standardní strukturou, učitelky využívaly převážně řízených rozhovorů, při nichž však často převládal monolog vyučující. Při výkladu nového učiva byl prováděn průběžně zápis na tabuli a zároveň do sešitů. Menší čas byl dán žákům k promýšlení odpovědí a možného zapojení do diskuse. Velmi zdařilá byla práce s historickými pojmy, obrazovými pomůckami i dějepisnou mapou. Žáci se prezentovali dobrými znalostmi, jejich aktivita byla proměnlivá.

Hodnocení výkonů bylo prováděno průběžně, často pochvalou a povzbuzením.

Obě vyučující charakterizuje vstřícný a přátelský způsob komunikace se žáky, projevovala se dobrá znalost individuálních možností žáků, atmosféra vyučovacích hodin byla ve všech případech dělná.

V průběhu hospitačních návštěv byly kontrolovány písemnosti žáků. Záznamy do sešitů jsou prováděny pravidelně a mají dobrou úroveň.

Kvalita vzdělávání v dějepisu je spíše nadprůměrná.

Zeměpis

Předmět je ve všech ročnících druhého stupně vyučován v souladu se vzdělávacím programem. V souladu s osnovami byl obsah hospitovaných hodin i zápisy předcházejícího učiva v třídních knihách.

Všechny hodiny zeměpisu vyučuje jediná učitelka, která je pedagogicky i odborně způsobilá. Tato skutečnost jednoznačně pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky. Hospitované hodiny byly vyučovány v kmenových třídách. Prostorové možnosti školy jsou omezené a v současné době nedovolují zřízení další odborné učebny. Vybavení kmenových tříd pomůckami je jen nejzákladnější. Ani v jediném případě nebyly vybaveny audiovizuální technikou. Běžně používanými pomůckami byly různé typy map, atlasů a učebnic. Vyučující neopomněla ani na katalogy zájezdů různých cestovních kanceláří a další názorné materiály. Všechny používané pomůcky byly zvoleny a využity správně. Kabinetní sbírka je vedena správně, skladovaný materiál je průběžně modernizován. Uložení je přehledné a svědčí o pečlivosti vyučující.

Vyučovací čas byl ve všech hodinách využit správně. Hodiny měly dobrou dynamiku, byly pestré s množstvím uváděných zajímavostí. Vyučující vhodně doplňovala frontální způsob

výuky výukou skupinovou, v případě potřeby nezapomněla ani na práci individuální. Struktura hodin odpovídala věku žáků i zvoleným výukovým cílům. V hodinách byl žákům vytvářen prostor pro vyjadřování vlastního názoru. Učivo bylo v souladu se současným stavem teorie a praxe, bylo interpretováno věcně správně.

Celou hodinou prolínala nenásilná motivace. Obě strany ochotně spolupracovaly, motivace byla zvyšována především aktualizací učiva, uváděnými příklady z praxe i vhodně využívanými mezipředmětovými vztahy. Hodnocení žáků probíhalo průběžně po celou hodinu, bylo objektivní a motivující zároveň, klasifikace odpovídala znalostem žáků. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti i individuálních dispozic jednotlivých žáků. Hodnocení téměř vždy obsahovalo analýzu chyb. V závěru hodin prováděla učitelka hodnocení výkonu žáků.

Většina žáků respektovala dohodnutá pravidla jednání obou stran. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Vyučující je zkušenou učitelkou, která má u žáků přirozenou autoritu. Nežádoucí projevy chování žáků se v hospitovaných hodinách neobjevily. Atmosféra hodin byla zároveň příjemná i pracovní.

Kvalita vzdělávání v předmětu zeměpis je velmi dobrá.

Občanská a rodinná výchova

Oba společenskovední předměty jsou vyučovány ve všech ročnících druhého stupně po jedné hodině v týdnu. Výuka je v souladu s učebním plánem, učební osnovy jsou plněny. Pro oba předměty jsou vypracovány tematické plány, ve kterých je zajištěna posloupnost témat a vyloučena jejich duplicita.

Občanskou výchovu vyučuje jedna učitelka s plnou odbornou i pedagogickou způsobilostí, druhá pedagogické ani odborné způsobilosti nedosáhla, stejně jako učitel rodinné výchovy. Chybějící způsobilost neovlivňuje negativním způsobem kvalitu výuky.

Pro oba předměty mají žáci k dispozici vhodné učebnice, učitelé přinášejí do hodin různé doplňkové texty, které si mohou v potřebné míře rozmnožovat na školní kopírce. Využity jsou i odborné publikace ze školní knihovny.

Psychohygienické zásady při výuce jsou dodržovány, díky charakteru předmětů je často využito uvolnění formou hry, soutěží apod.

Hodiny byly převážně organizovány formou řízené besedy o probíraném tématu, učitelé vedli žáky k samostatnému vyvozování pojmů i k vyslovování názorů a postojů. Ne vždy se jim to dařilo, úspěšnější byli u žáků mladších. Starší žáci byli málo aktivní, učitelé byli v těchto hodinách dominantnějšími prvky a řízený rozhovor přecházel v klasický výklad. Velmi dobře byla využita skupinová práce při vytváření společného projektu, týkajícího se probíraného učiva. Žáci pracovali samostatně a úspěšně.

Učitelé motivují žáky upřímnou prezentací vlastních názorů, zařazují dramatické prvky, účelně byla zařazena neverbální forma komunikace. Hodnocení žáků je většinou pozitivní, často je využita pochvala.

Komunikace ve třídách je založena na vedení žáků k umění vést diskusi slušnou formou, bez potlačování názorů druhého. Žáci učitele respektují a nemají obavu vyjádřit své postoje.

Kvalita vzdělávání v občanské a rodinné výchově je velmi dobrá.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován ve všech ročnících základní školy dvě hodiny v týdnu. Tato dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. V hospitovaných hodinách a kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno dodržování učebních osnov.

Vyučující mají vypracovány tematické plány v souladu s osnovami, v některých případech však nejsou v těchto dokumentech respektována specifika předmětu. Velmi dobrá je písemná příprava vyučujících na hodiny. Nad rámec učebního plánu nabízí škola žákům zájmové kroužky (gymnastika, karate) a nepovinný předmět sportovní a pohybové aktivity.

Tělesnou výchovu na druhém stupni školy vyučují dvě učitelky s krátkou praxí. Ani jedna nemá splněny podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Kvalita výuky je touto skutečností negativně poznamenána.

Škola nemá dostatek vhodných prostor k výuce tělesné výchovy. Tělocvična, kterou učitelé využívají pro výuku tohoto předmětu na druhém stupni, patří městu a je vzdálena téměř deset minut chůze. Podobné problémy má škola s výukou venku, protože nevlastní žádné kvalitní sportovní hřiště. K výuce je k dispozici jen provizorní plocha, o kterou se dělí se zdejší střední školou, podobně jako v případě tělocvičny. Lepší je stav v učebních pomůckách, kterých je přiměřené množství.

Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad jsou svízelné a těžko řešitelné. Vedení školy je nuceno výuku předmětu organizovat ve dvouhodinách, jejichž část se ztrácí přechodem a převlékáním. Hodiny tělesné výchovy jsou do rozvrhu zařazovány tak, aby bylo dosaženo dohody s druhým nájemcem tělocvičny. Učitelé několikrát za den musí doprovázet žáky při cestě ze školy do tělocvičny a zase zpět, cesta vede podél frekventované komunikace. Případné nepříznivé počasí umocňuje vyjmenovaná negativa.

Navštívené vyučovací hodiny měly nízkou efektivitu. Nesprávně byly zařazeny části intenzivní. Pozitivní ve všech hospitovaných hodinách byla snaha obou vyučujících o kvalitní práci.

Obě učitelky dělaly metodické chyby, zejména v oblasti techniky ukázek i jejich frekvence. Moderní a v současnosti běžné formy výuky jako cvičení na stanovištích, kruhové zaměstnání či skupinové vyučování byly zařazovány minimálně a nahodile. Dobrá byla struktura většiny hodin. Vyučující nepodceňovaly pořadovou přípravu, vedením rozcvičky byl vždy pověřen vybraný žák nebo žákyně (ve dvou případech velmi dobře, jednou s hudbou), následovala hlavní část, na konci hodiny vyučující nechaly žáky nastoupit a krátce zhodnotily výuku.

Hlavním motivačním prvkem je pro většinu žáků samotný předmět. Dalších motivačních činností bylo při hospitacích málo, přesto je třeba zmínit chuť do práce u obou učitelek, občasné zařazení soutěží a využívání pochval. Kvalitní bylo hodnocení žáků u jedné z vyučujících, která měla zpracovány sportovní baterie testů, vedla si ve spolupráci se žáky jejich osobní záznamové karty, při hodině průběžně testovala.

Větší část žáků s vyučujícími ochotně spolupracovala malá část byla pasivní. Někteří žáci rušili hodiny nevhodným chováním, ale na většině z nich byly patrné vstřícné postoje k vyučujícím. Atmosféra hodin se dá charakterizovat jako kamarádká s občasnou benevolencí k přestupkům žáků.

Celkově je úroveň tělesné výchovy průměrná.

Hudební a výtvarná výchova

Výuka obou esteticky zaměřených předmětů ve všech ročnících druhého stupně školy probíhá v souladu se zvoleným vzdělávacím programem, dotace hodin odpovídá učebním plánům, tematické plány jednotlivých ročníků jsou zpracovány podle učebních osnov, návaznost učiva je zabezpečena, učební plány jsou plněny.

Vyučování hudební výchovy je zajištěno začínajícím učitelem bez odborné i pedagogické způsobilosti. Je to však výrazná a v regionální kultuře velmi známá osobnost, jejíž hudební znalosti, profesionalita ve hře na hudební nástroj i celkový vztah a pedagogický přístup jsou zárukou velmi dobré kvality výuky.

Hodiny výtvarné výchovy jsou vedeny učitelkou bez odborné i pedagogické způsobilosti. Ani v tomto případě nemá chybějící způsobilost negativní vliv na úroveň kvality výuky.

Hospitované vyučovací hodiny hudební i výtvarné výchovy probíhaly v odborné pracovně, která je společná pro výuku obou předmětů. Vybavení pomůckami, pracovními texty i dalším pracovním materiálem patří k běžnému standardu, obsahuje nejzákladnější zabezpečení výuky všech složek předmětu hudební výchovy i všech činností ve výtvarné výchově.

Psychohygienická pravidla byla v průběhu všech zhlédnutých hodin dodržována, vhodně se střídaly prvky dechových, rytmických i tanečních cvičení se zapojením většiny žáků.

Navštívené vyučovací jednotky byly velmi dobře připravené i organizované, vyznačovaly se velkou aktivitou žáků. Dalším pozitivem v hodinách hudební výchovy byla systematičnost a srozumitelnost vysvětlování hudebních pojmů, včetně praktického pojetí učiva. Průběžně byla prověřována zpětná vazba. Během vyučování se vyváženě objevovaly všechny složky předmětu, zvláště zdařilé byly pěvecké části s vysoce kvalitním doprovodem učitele na hudební nástroj i poslechové ukázky k výkladu o rytmicích. Efektivitu výuky zvyšují i časté návštěvy koncertů, konaných v sále loketského hradu.

V průběhu výuky výtvarné výchovy byla vhodně uplatněna úvodní motivace a pozitivně zapůsobilo i závěrečné sebehodnocení výsledků práce jednotlivých žáků.

Průběžné hodnocení prolínalo celými hodinami a bylo jedním z motivujících složek. U žáků se projevoval velký zájem o oba předměty. Dalším kladným prvkem všech hodin byla přátelská a klidná pracovní atmosféra se vzájemným respektováním a důvěrou. Mezi žáky a vyučujícími jsou vytvořeny vstřícné vztahy.

Celkově je kvalita vzdělávání v hudební i výtvarné výchově hodnocena jako velmi dobrá.

Školní družina

Ve školní družině jsou zřízena tři oddělení, v nichž bylo ve dnech inspekce zapsáno 59 dětí z 1. až 4. ročníku školy. Výchovně-vzdělávací činnost zabezpečují tři vychovatelky, z nichž dvě jsou odborně i pedagogicky způsobilé, zbývající je bez odborné i pedagogické způsobilosti. Zabezpečen je ranní i odpolední provoz v souladu s předpisy i zájmy rodičů.

O prázdninový provoz nebyl dosud ze strany rodičovské veřejnosti dostatečný zájem; finanční příspěvek za pobyt ve školní družině činí 53 Kč za měsíc.

Školní družina má vlastní prostory, které jsou plně vyhovující. Jsou vhodně vybaveny nábytkem, pomůckami, hračkami i hrami. Prostředí všech místností je esteticky podnětné, na výzdobě se podílejí žáci. K dispozici je prostorná zahrada s hřištěm, kde je možno provozovat sportovní hry.

Pro činnost školní družiny je zpracován roční plán práce, který obsahuje hlavní úkoly výchovné práce. Ty jsou rozděleny do čtyř etap, vycházejí z konkrétních místních podmínek a navazují na vzdělávací program školy. Povinná dokumentace je vedena v potřebném rozsahu a na správných tiskopisech, je dostatečně vypovídající. Mezi vedením školy, třídními učiteli a školní družinou je vytvořen účinný informační systém.

Zhlédnuté činnosti obsahovaly odpočinkové, rekreační a zájmové prvky. Zvolené formy a metody práce podporovaly rozvoj tvořivosti, fantazie a verbálního projevu (práce s papírem, malování pohádkové bytosti). Vychovatelky velmi dobře motivovaly a aktivizovaly žáky, pozitivně je hodnotily, dobře využívaly zpětné vazby. Bylo vytvářeno klidné pracovní prostředí, skladba i volba činností odpovídaly potřebám žáků.

Celkově je činnost školní družiny ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava učiva jsou ve všech sledovaných oblastech v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Pro sledované předměty jsou zpracovány tematické plány, které zajišťují návaznost učiva, učební osnovy jsou plněny. Žákům druhého stupně je nabízena řada volitelných předmětů, nad rámec učebního plánu jsou zřízeny nepovinné předměty i zájmové kroužky.

Personální podmínky jsou průměrné. Odborné ani pedagogické způsobilosti nedosahuje většina učitelů prvního stupně, dále cizích jazyků, matematiky, přírodovědných předmětů, výchovných předmětů. Chybějící způsobilost nemá zásadní negativní vliv na kvalitu výuky.

Prostorové podmínky jsou omezené, škola nevlastní tělocvičnu. Vybavení pomůckami, učebnicemi a didaktickou technikou jsou celkově na velmi dobré úrovni.

Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré.

Organizace, metody a formy práce jsou různorodé, od klasického frontálního pojetí výuky, přes účelně zařazovanou skupinovou práci až po velmi úspěšně zařazované prvky aktivního učení. Velmi dobrý je způsob vedení žáků ve vzdělávacích centrech v rámci programu Začít spolu.

Motivace a hodnocení žáků probíhají převážně pozitivním způsobem, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy vytvořil dlouhodobou koncepci při svém nástupu do funkce v roce 1997 s výhledem do roku 2003. Výchozími body byly demografický odhad počtu dětí ve městě, které v tomto období dosáhnou postupně věku pro zahájení povinné docházky a stávající podmínky školy. V oblasti výchovně-vzdělávací práce jsou stanoveny cíle týkající se zlepšování sociálního klimatu ve škole, zkvalitňování komunikace, podpory vzdělávání pedagogických pracovníků, zapojení školy do kulturního života města, zajištění bezpečnosti žáků apod. Technické a materiální zabezpečení školy je postupně modernizováno zvyšováním počtu odborných učeben, byl vyřešen problém školní knihovny zřízením moderního informačního centra, opraveny školní dílny. Škola se postupně vybavuje výpočetní technikou, žáci mají přístup k internetu, mohou využívat kopírky, která je určena pouze pro jejich potřebu. V oblasti vztahu k veřejnosti obsahuje koncepce cíle vedoucí k otevřenému jednání školy vůči rodičům i širší veřejnosti. Cíle jsou stanoveny reálně, s velmi dobrou znalostí místních podmínek a s vědomím hranic personálního a materiálního zajištění výuky. Záměry jsou postupně úspěšně plněny, ředitel sám zmapoval stav plnění koncepce provedením vlastního auditu v září 2000.

Pro probíhající školní rok jsou dlouhodobé cíle konkrétně rozpracovány v dokumentu Plán práce školy na školní rok 2000/01. Plán stanoví především organizačně-administrativní úkoly s určením přesného termínu splnění a odpovědného pracovníka. V dokumentu jsou obsaženy konkrétně formulované nástroje ke zvyšování účinnosti vzdělávacího programu a zkvalitňování výchovného působení, rozpracovány jsou i kroky k zabezpečení technického zázemí. Dále dokument obsahuje kalendář prázdnin a dalších akcí školy, pedagogických rad a třídních schůzek. Přílohami plánu jsou program primární prevence, plán výchovného poradce, plány metodických úseků a plán kontrolní a hospitační činnosti. Dokument byl jako

celek projednán s pedagogickými pracovníky, seznámena s ním byla Rada školy. Plán je ke dni konání inspekce plněn.

Učební plán vzdělávacího programu Základní škola rozpracoval ředitel školy na celé studijní cykly (první a druhý stupeň), u některých tříd prvního stupně s přihlédnutím k realizaci alternativního programu Začít spolu. Úpravy učebního plánu jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. Učební osnovy všech předmětů jsou předmětovými komisemi rozpracovány do tematických plánů.

Oblast plánování je vynikající.

Organizování

Škola není právním subjektem, zaměstnavatelem všech pracovníků je školský úřad, Město Loket je zřizovatelem školy.

Ředitel školy jmenoval se souhlasem Školského úřadu v Sokolově dvě své zástupkyně (vzhledem k umístění školy celkem ve třech budovách to inspekce považuje za velmi vhodné řešení), jednu pro první stupeň, druhou pro stupeň druhý. Obě mají písemně vymezené kompetence.

Základním prvkem organizační struktury školy jsou metodické úseky – pro první stupeň, pro matematiku, český jazyk, vědní předměty, výchovné předměty, cizí jazyky. Tyto metodické složky se scházejí několikrát do roka, pro svou činnost mají vypracovány plány práce, z jednání pořizují konkrétní zápisy. Jejich neformální práce je pro ředitele účinným nástrojem zkvalitňování výuky.

Život školy se řídí velmi kvalitně zpracovaným Organizačním řádem, který zahrnuje všechny podstatné oblasti činnosti školy. Jeho ustanovení vycházejí z obecně platných právních předpisů a konkrétních místních podmínek. V první části obsahuje všeobecné povinnosti pracovníků školy a propracované organizační schéma, podrobně strukturující vazby školy k cizím subjektům a přesného rozdělení kompetencí z hlediska metodických úseků a jednotlivých pracovních zařazení. Druhou část dokumentu tvoří Vnitřní řád školy pro žáky i učitele. Ten obsahuje základní požadavky na chování a vystupování žáků, je zde stanoven způsob omlouvání absencí i systém ukládání výchovných opatření v případě neomluvených hodin se zachováním zásady individuálního přístupu ke každému případu. Součástí školního řádu jsou i vnitřní pravidla pro klasifikaci a celkové hodnocení žáků.

Vnitřní řád školy vznikl na základě diskuse s poradním sborem (vedení školy spolu s předsedy metodických úseků) a žákovskou radou (volení zástupci tříd od pátého do devátého ročníku), je schválen ředitelem školy, žákovskou radou a Radou školy.

Učitelé jsou informováni prostřednictvím pedagogických rad (6x ročně), vývěsek a především na základě osobního kontaktu, který je v podmínkách menší školy častý. Ředitel i zástupkyně pro první stupeň jsou velmi často přítomni i v dalších budovách školy.

Ve škole pracuje tzv. výchovná komise, která řeší závažné problémy žáků. Skládá se vždy z pověřeného pedagogického pracovníka, třídního učitele problémového žáka a zástupce rodičů. Smysl této instituce spočívá v hledání řešení před tím, než závažný případ porušení vnitřního řádu (jedná se především o neomluvenou absenci) předá ředitel komisi péče o dítě při městském úřadu.

Při škole vznikl v minulých školních letech neformální Rodičovský klub (má cca 15 členů), z jehož řad se postupně vykrystalizovala Rada školy. Ta je zřízena od dubna 1999 podle platných právních předpisů; schůzkou inspekce s jejími členy a na základě studia dokumentace bylo zjištěno, že rada je škole velmi přínosným partnerem při zajišťování její činnosti (členy jsou např. náčelník místní policie, tajemník městského úřadu, vysokoškolsky vzdělaná ekonomka, dětská lékařka apod.).

Strategie spolupráce školy s rodičovskou veřejností je založena na místních podmínkách malého města, kde je vzájemná informovanost téměř každodenní a většinou neformální. Kromě tradičních třídních schůzek jsou rodiče pravidelně informováni školním bulletinem a články uveřejněnými v Loketských listech. Škola je rodičům velmi otevřena, ředitel podporuje politiku tzv. průhledných školních stěn. Úspěch této strategie potvrzuje mj. i výsledek inspekčního dotazníku, kde 98 % oslovených rodičů vyjádřilo s informačním systémem školy spokojenost.

Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem prostřednictvím jak Rady školy, tak samotného městského zastupitelstva (ředitel je členem Rady města, jeho zástupkyně a jeden z učitelů jsou členy zastupitelstva). Morální i finanční podpora školy ze strany města je mimořádná. Starosta města je pravidelným hostem zahajovacích pedagogických rad.

Škola se prezentuje směrem k širší veřejnosti zejména vydáváním literárních sborníků Almanach dětských inspirací a školního občasníku (jsou zde zveřejňovány žákovské práce); vytvořeny jsou vlastní informační stránky v internetové síti.

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu s právními předpisy, obsahově i formálně neobsahuje žádné nedostatky. Vedle toho si vedení školy pro vlastní potřebu a ke zlepšování chodu školy vytváří dokumentaci interní, její pečlivé vedení usnadňuje všem řídicím pracovníkům kontrolní činnost a zefektivňuje jejich práci.

Oblast organizování je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

V pedagogickém sboru působí celkem třicet pracovníků (včetně vedení školy), z nichž pouze čtrnáct dosáhlo úplné odborné i pedagogické způsobilosti k výuce na základní škole. Ředitel si je této nepříznivé situace naprosto vědom a spolu se svými zástupkyněmi vytváří systém vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů. K prvořadým úkolům metodických úseků patří poradenská a kontrolní činnost, týkající se právě těchto učitelů. Za jejich uvádění do praxe a kvalitu odborného vedení zodpovídají předsedové metodických složek spolu s konkrétně určenými učiteli jednotlivých předmětů. Práce s nekvalifikovanými učiteli spočívá zejména ve vzájemné komunikaci a výměně informací, rozvrh hodin nedovoluje z objektivních důvodů příliš četné vzájemné hospitace.

Nedostatek finančních prostředků pro další vzdělávání učitelů vedl ředitele k netradičnímu postupu v této oblasti – namísto finančně náročného dojíždění malého počtu učitelů na vzdělávací akce (např. do Plzně), zve ředitel školy příslušné odborníky přímo do školy. Takto byli všichni učitelé proškoleni např. v oblasti komunikace či v užívání osobního počítače a internetu.

Styl řízení pracovníků je ze strany vedení školy velmi motivační, každý učitel má prostor k vyjádření svého názoru nebo k předložení námětů ke zlepšení chodu školy. Z dokumentace, rozhovorů s učiteli i z pozorování života školy vyplývá, že právo všech na tvořivost a invenci je vyváženo povinností přesného dodržování stanovených pravidel i bezchybného vedení písemností. Pro hodnocení práce učitelů jsou stanovena přehledná kritéria, která jsou zveřejněna. Vedle pobídkových bodů, motivujících učitele k práci nad rámec stanovených povinností, obsahují kritéria řadu bodů, jejichž neplnění vede k opatřením v podobě snížení osobního příplatku.

Ve škole jsou viditelné velmi dobré vztahy. Ředitel preventivně předchází konfliktům průběžným mapováním vnitřního klimatu; zadává pracovníkům anonymní dotazníky, je se všemi v neustálém kontaktu.

Velmi dobrá motivovanost pedagogického sboru se odráží jak v nadprůměrné úrovni výuky, tak např. ve faktu, že řada učitelů vede zájmové kroužky (country tance, přírodovědný

kroužek, kroužek komunikačních dovedností apod.).

Oblast vedení a motivování pracovníků má příkladnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy zpracoval Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2000/2001. Východiskem dokumentu je plán práce a závěry z kontrolní činnosti v předchozím školním roce. V úvodu jsou obecně vymezeny hlavní oblasti kontroly, ty zahrnují jevy podstatné pro kvalitní práci školy. Plán dále obsahuje přesné rozdělení kompetencí vedoucích pracovníků školy v oblasti kontroly. Časový harmonogram pro školní rok je rozdělen na kontrolu administrativně technických úkolů a na kontrolu pedagogické práce. Vždy jsou stanoveny předmět a cíl konkrétní kontroly, její prostředek, termín a pracovník, který kontrolu provede. Rámcový plán kontrol je veřejný.

Hlavními nástroji kontroly jsou hospitační činnost, studium vedené dokumentace, prověrky a testy znalostí, v neposlední řadě je jako prostředek kontroly určena komunikace se žáky a s předsedy metodických úseků.

Hospitační činnost ředitele a jeho dvou zástupkyň je velmi četná, v době od začátku školního roku do doby konání inspekce byla zaměřena na seznámení s prací nových učitelů (především začínajících a nekvalifikovaných), dále na seznámení s podmínkami a prostředím žáků prvních ročníků a na výuku cizích jazyků z hlediska správného rozdělení žáků do skupin. Z hospitační činnosti jsou prováděny zápisy. Z těch vyplývá velmi dobrá kompetentnost všech členů vedení školy, kontrolovány jsou podstatné jevy, hospitace jsou zaměřeny konkrétně, vyvozené závěry jsou vhodně využívány pro další metodickou práci.

Podrobná a účinná je též kontrola dokumentace, např. systém neustálého sledování žákovských knížek vede k podstatnému snižování represivních zápisů o chování žáků a směřuje učitele ke korektnějšímu řešení výchovných problémů. Z rozboru hodnocení žáků a zápisů v žákovských knížkách za první čtvrtletí školního roku vyplývá převládající využití pochval a povzbuzení k motivaci žáků.

Ředitel školy zahrnuje do systému kontrolních mechanismů i vlastní evaluaci školy z hlediska vědomostí žáků (používány jsou vlastní testy i testy Kalibro v posledních ročnících vzdělávacích cyklů) i z hlediska vnímání klimatu školy žáky, učiteli a rodičovskou veřejností. Několikrát ve školním roce zadává ředitel sociometrické dotazníky, v nichž mapuje problémy se šikanou, drogami, mezilidskými vztahy apod. tak, jak je vnímají žáci, rodiče i učitelé. Dotazníky (návratnost od rodičů je zhruba 50 – 60 % vydaných) jsou sestaveny na základě zahraničních pramenů s úpravami na podmínky školy, zpracovávají jsou stroje. Výstupy zveřejňuje ředitel pravidelně na vývěškách ve škole, v informačních materiálech pro rodiče i ve výroční zprávě. Závěry projednává se všemi vnitřními partnery ve škole (poradní sbor, žákovská rada) i s partnery vnějšími (Rada školy, zřizovatel, policie).

Kontrolní mechanismy jsou vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy tvoří ucelený a podrobně propracovaný systém. Práce vedení školy je koncepční, plánování práce je reálné, stanovené cíle jsou plněny. Organizace chodu školy je mimořádná, zejména v oblasti informačního systému. Vynikající vedení a motivování pracovníků spolu s účinnými kontrolními mechanismy se odrážejí ve velmi dobré celkové kvalitě výuky.

Řízení školy má zcela mimořádnou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Integrovaní žáci

Škola vykazuje v tomto školním roce jednoho integrovaného žáka - zrakově postiženou žákyni druhého ročníku. Integrace probíhá druhým školním rokem a podle vyjádření zástupce Speciálně pedagogického centra pro zrakově postižené v Plzni (17. dubna 2000) se prozatím jeví jako bezproblémová. Tato skutečnost je výsledkem práce třídního učitele (ve třídě působí také asistent), který svým přístupem vytvořil velmi dobré podmínky jak pro začlenění žákyně do třídního kolektivu, tak pro její vlastní výuku.

V rámci svých možností škola dále sleduje 82 žáků s potvrzenou dyslexií, dysortografií či dysgrafií.

Práce školy s integrovanými žáky je velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1533/99, ze dne 20. dubna 1999;
- záznamy z pedagogických rad;
- třídní knihy všech tříd ve školním roce 2000/2001;
- třídní knihy tříd druhého stupně ve školním roce 1999/2000;
- třídní výkazy všech tříd;
- katalogové listy žáků všech tříd;
- rozvrh hodin ve školním roce 2000/2001;
- kniha úrazů;
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000;
- učební plány (Základní škola, Začít spolu);
- tematické plány sledovaných předmětů;
- žakovské knížky navštívených tříd;
- zápisy z jednání Rady školy;
- Plán práce školy pro školní rok 2000/2001;
- Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2000/2001;
- Organizační řád školy, včetně vnitřního řádu pro žáky;
- interní dokumenty Klima ve škole a Audit školy;
- inspekční podkladová dokumentace;
- inspekční dotazníky rodičům a zákonným zástupcům žáků;
- vybrané žakovské písemnosti.

ZÁVĚR

Posouzením sledovaných oblastí byla vymezena zásadní

pozitiva

- velmi dobrá podpora literární tvořivosti žáků v rámci českého jazyka;
- kvalitní práce učitelů při realizaci projektu Začít spolu;
- vynikající informační systém, vytvářející pozitivní vztahy s rodičovskou veřejností;
- účinný systém vedení a motivování učitelů;
- zcela mimořádný způsob vlastního hodnocení školy;

negativa

- nízká odborná a pedagogická způsobilost na prvním stupni, dále v předmětech fyzika, chemie, cizí jazyky, tělesná a výtvarná výchova.

Škola má vytvořeny velmi dobré materiální podmínky pro realizaci zvolených vzdělávacích programů. Personální podmínky jsou na průměrné úrovni. Kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech je hodnocena jako velmi dobrá.

Kvalita řízení školy je zcela mimořádná.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány.

Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Zdenka Spalová

.....

Členové týmu

Mgr. Bohumil Adamec

.....

Mgr. František Mottl .....

Mgr. Alena Nováková .....

Mgr. Jaroslav Šafránek .....

Mgr. Marie Vrátníková .....

Mgr. Jan Zapach .....

V Karlových Varech dne 18. prosince 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....20. prosince 2000.....

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Petr Chlebek

.....

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Referát školství OÚ Sokolov	4. ledna 2001	1/01
Zřizovatel Město Locket	4. ledna 2001	2/01
Rada školy při ZŠ Locket	4. ledna 2001	3/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány